

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Petulantia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

plurimum contineri. Addidere etiam proverbium in imperitos, *Asinus ad lyram*: quod non admodum ab simile est ab Horatiano illo, *ut qui narraret Asello fabellam surdo*, hoc est, obitupefactio, quicquid nullum ex ea re sensum perciperet. Ideoq; Cicero in Pisonem: *Quid nunc te, Asine, literas doceam, non opus est verbis, sed fustibus*. A deo enim subjecti addictiq; fustibus sunt Asini, ut vulgus passim verbera plagasq; flagris inflictas, Asiniatas vocitet. Hanc sane mentis tarditatem Scipio apud Numantiam ita C. Metello exprobravit, ut diceret, *si quintu pareret mater ejus, Asinum fuisse parituram*. Quin & Junius Bassus homo dicacissimus, vulgo Asinus appellatus, ob stuporem ridiculosq; mores. Ob huiusmodi ludibrium, & ignavia contemptum, qui pilæ ludo vicus esset, Asinus appellabatur: qui vero vicisset, Rex: quem morem tangit Plato, in Theæteto, & lib. 9. Pollux. Ad hoc respexit etiam Horatius, cum epistola ad Mæcenatem scribit: *At pueri ludentes, Rex eris, ajunt si recte facies*. Contra vero quod ad peregrinationem attinet, Ulysem, quem Homerus ea præcipue de causa sapientem, effectum putat, quod is

Πολύων ἀνθρώπων ἰδὲν ἄστα, καὶ νόον ἔγνω.

Ulyssis nomen unde.

quique, ut ait Horatius, *Quid virtus & quid sapientia possit, utile nobis propositum est exemplar*: nomen ipsum inquam Ulysem etymologice quidam haudquaquã ignobiles scriptores interpretantur Ὀδυσσεύς, ἄσινος, omnium quippe hospitem: nam Æoles, quod alii verterunt ὀδοσεύς, λ, literam quam amant, incolumem retinuerunt, eosq; Latini secuti sunt, Ulysem enunciantes. Neq; tamen sum nefcius, scarium ejus patrem aliam nominis afferre causam, Odysea, quæ nihil quicquam est nunc ad comemorandum necessaria. Asinus porro in fabulis pro imperitissima persona ponitur, & in argumento fatuatis atq; dementia semper habetur, in quem demum, ut Plotinus innuere videtur, ille redit, qui sensus expers, brutalem & stolidam vitam vixerit. Quocirca Ulysses apud Gryllum Plutarchum, cum bruta reliqua ratione aliqua uti fateatur, Asinum tantum ac pecudem ab omni rationis usu semotos reperit. Neque quidem inficiatur Gryllus, sed plures inter homines ejusmodi ingenio præditos confidenter asseverat. Hujus non immemor stoliditatis Ovidius, Midam, quod sententia sua rusticam Penos cantilenam divinæ Apollinis modulationi præferendam judicaverit, ea pœna multatum à Deo finxit, ut quæ judicio peccaverant humanæ aures, in Asini auriculas demutarentur. Interpretes tamen Aristophanis, Pluto, ut hæc quoq; repetamus, tres memorat causas cur Midas Asinis auribus fuisse prædicetur, sive quod acutissimi esset auditus, cuiusmodi sunt Asini, quos præter Mures cæteris animalibus auditu præstare tradunt: ita enim interpret ille, quisquis is est, scribit, ἡ ἑπειὸν ὄν μαθητῶν ἄλλων ὧν ἀκούει πᾶσι μὲν. Hinc Apuleianus Asinus de se ait: *Recreabar quod a auribus grandissimis præditus cuncta longule etiam distita sentiebam*: sive quod Phrygiæ pagum incoleret, cui nomen ὄνυ ὠτα, *Auricula asinina*, sive quod exploratoribus accuratissime sit usus, delatoribusque plurimum delectaretur: unde illud de principibus fertur, *Regum aures innumera*.

PETULANTIA. CAP. II.

Immodicam vero petulantiam luxuriam per animal hoc in Divinis literis notari, indicio est, quod celeberrimus ille Propheta ait: *Quorum carnes sunt, ut carnes Asinorum*. Et Plato dum antiquorum signimenta sequitur, ne sacratoris illius doctrinæ, quam apud Ægyptios perciperat, arcana propagaret, hæc non incuriose tractavit, ac de aliis quidem animalibus passim multa, de Asino vero hoc præcipue dixit, disputante apud Phædonem Socrate: *Homines, qui fædis concupiscentiis manus diuissent, ventrig, dediti per inertiam atq; lasciviam ingloriam inutili, egissent vitam, neque quicquam pensi pudorisve habuissent, in Asinos post obitum dejecti*.

IMPUDENTIA. CAP. III.

Cur per Asinum impudentia significetur.

Sunt enim qui per Asinum impudentiam ea de causa significari velint, quod Asinus sua tantum commoda destinatissimo quodam animo prosequatur, & modo suæ morem gerat voluntati nihil pensi habeat, castigationes contemnat, verbera etiam nihili faciat. Id in Asino vitium ita notat Xenophon, ut de se V. de Græcorum redivo, dicat: *Eo inquam tempore, si quem injuria ullo genere læcessivi, non possum non confiteri, vel Asinia me, qui esse dicuntur omnium quadrupedum in verecundissimi, in verecundiorum fuisse*. Quod vero Josippus cor Asini, & Canis impudentiam, objicit Appioni, hæc eadem sententia in uno stoliditatem & imperitiam, in altero maledicentiam incessit.